

szívünkbe vannak bevésve: „Ürmösi Károly öcsémnek és kedves feleségének

Az öreg ember kölcsön kérhet,
Ha nincs raktárán szellemkészlet.
Én is most épen azt teszem
S csak ennyi kölcsön-éneke:
„Az emlékek vizi növények, —
A hulló könnyekből élnek.“

Kolozsvár, 1959. XII. 13., Kelemen Lajos.

Mérhetetlen tudássá érett tudományszomj, őszinte szerénység és serkentő szolgálatkészség: ez Kelemen Lajos egyéniségének rövid foglalata.

Születésének 100. éves évfordulóján a hála és emlékezés zászlaját azelőtt az ember előtt kívánom meghajtani, aki egy hosszú élet munkájával igyekezett belegyökereztetni embertársai szívébe a legszentebb érzéseket: a múlt megismerése révén a szülőföld szeretetét, az embertársaink iránti megbecsülést, a segítő szolgálatkészséget, a tudományszomját, egyszóval egy jobb élet igenlését. Egy olyan emberre emlékszem, aki munkaszeretetével, áldozatos életével, önzetlenségével, derűlátásával bármilyen egészséges társadalomban a jóakarató emberek példaképe lehet.

SZÓSZÉK – ÚRASZTALA

ARTHUR J. LONG

„ELJETEK AZ ÚRHOZ MÉLTÓAN“

Kol 1,10

A megtisztelés és kiváltság mély érzésével állok előttetek és szölok hozzátok az unitárius bizonyágtétel és tudomány központjában. Kolozsvár a legrégebbi unitárius gyülekezet otthona a világon; ez a város és egyházközség Dávid Ferenc halhatatlan nevéhez kapcsolódik, aki annak a hitnek úttörője és vértanúja, melyet mi is vallunk. Dávid Ferenc volt az ésszerű kereszténység apostola, a türelem és vallásszabadság legkorábbi szószólója. Wilbur, a nagy amerikai unitárius történész megállapítása szerint Dávid Ferenc megérdemli, hogy mint az unitárius történelem vértanúinak egyikét Servetóval egy sorba állítsuk. „Dávid Ferenc hitfelfogásában és tanításában messze megelőzte Socinust és a maga korát; egyike volt azoknak a korai unitárius vezetőknek, akik lelkileg otthon éreznék magukat a 20. század unitáriusai között.“

Allandóan emlékeztetem angol testvéreimet, hogy az unitarizmus igazi szíve és eredeti forrása annak a hitnek, amelyet mi is vallunk, amely annyira kedves nekünk, és az itt van Romániában. A legrégebbi angol unitárius egyházközségünk története a 17. században kezdődik. Ez a kezdet John Biddle nevéhez fűződik, akit jogosan neveznek „az angol unitarizmus atyjá“-nak, akit hitéért bebörtönöztek és aki szenvedései következtében 1662-ben halt meg. Az általa alapított kicsi gyülekezet hamar kihalt. Mindazok a gyülekezetek, amelyek eredetüket a 17. századra vezetik vissza, megalakulásuk idejében még nem voltak unitáriusok. Az angol unitarizmus valójában a 18. században kezdődik Priestley és Lindsey munkásságával. Erdélyben viszont az unitarizmus már a 16. században kezdődik az 1568. januári tordai országgyűlés történeti határozatával, melyet Wilbur amerikai történész az „unitárius történelem Magna Chartája és arany dátumá“-nak nevez. Ezen a helyen ti jogosan és büszkén beszélhettek négyszáz éves folytatólagos unitárius történelemről, a hűséges és töretlen bizonyágtétel négyszáz évről, amely nehézséggel, viszontagsággal és üldözéssel volt tele.

Üdvözöllek és tisztellek titeket az egy Isten nevében, akit mindannyian szolgálunk. Kitüntetve érzem magam, hogy ez alkalommal mint a Manchester-i Unitárius Teológiai Intézet rektora közvetíthetem Intézetünk legmelegebb jókívánságait, valamint az Angol Unitárius és Szabadelvű Keresztény Egyház meleg és baráti üdvözlését. Köszöntjük és nagyra becsüljük dicsőséges történelmeteket és évszázados hűséges tanúbizonyásokat. De mi nemcsak a múlt nagy neveit köszöntjük, meg-